

SÖKANDE

Movare AB, 556963-0139

Ombud: Advokaterna Markus Garfvé och Fredrik Winroth
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

Kronofogdemyndigheten
Box 1050
106 65 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
20190617	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och beslutar att upphandling (dnr 840 20275-18/21) avseende flytt- och magasinerings-tjänster i samband med exekutiva förrättningar inom Göteborgsområdet ska göras om.

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Kronofogdemyndigheten genomför upphandling (dnr 840 20275-18/21) avseende flytt- och magasineringstjänster i samband med exekutiva förrättningar inom Göteborgsområdet. Upphandlingen sker genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU.

Den 1 november 2018 beslutade Kronofogdemyndigheten att inte utvärdera Movare AB:s (Movare) anbud med hänvisning till att svar från en åberopad referensperson uteblivit. Efter att Movare ansökt om överprövning av upphandlingen beslutade förvaltningsrätten i dom den 15 januari 2019 (mål nr 25632-18) att denna fick avslutas först sedan rättelse skett genom ny prövning av anbuden med beaktande av ingivet svar på den aktuella referensfrågan. Kronofogdemyndigheten fattade därför ett nytt tilldelningsbeslut den 28 januari 2019 om att anta Lindome Flyttningsbyrå AB:s (Lindome Flyttningsbyrå) anbud i upphandlingen. Movares anbud förkastades då kravet på minst tre poäng per fråga i referenstagningen inte uppnåtts.

Movare ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas genom att kvalificeringsfasen görs om på så vis att interna referenser ej beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Som grund för bolagets talan anförs huvudsakligen följande. Av det nya tilldelningsbeslutet framgår att Kronofogdemyndigheten har beaktat sina egna erfarenheter av Movare varvid poäng inte tilldelats. Detta har fått till följd att Movare inte nått upp till kravet på minst tre poäng per fråga i referenstagningen. Kronofogdemyndigheten har inte hanterat referenstagningen på ett sätt som är förenligt med de grundläggande principerna i

4 kap. 1 § LOU, då särskilt likabehandlings- och transparensprinciperna. För det fall de grundläggande principerna hade beaktats skulle Movares anbud ha kvalificerats och sedermera tilldelats kontraktet. Detta då Movare har lämnat det lägsta anbudpriset i upphandlingen. Skaderekvisitet i LOU är således uppfyllt. Utöver detta har Kronofogdemyndigheten i upphandlingen underlåtit att fastställa kvantiteten av tjänster som kan beställas varvid upphandlingen inte är förenlig med 4 kap. 1 § LOU, särskilt transparensprincipen. Till följd av detta har myndigheten obegränsade möjligheter att använda ramavtalet i upphandlingen utan behöver genomföra en ny upphandling som bolaget kunnat lämna anbud i. Bolaget lider därigenom i varje fall risk för skada i LOU:s mening. Lindome Flyttningsbyrå har därutöver inte uppfyllt samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Anbudet skulle därför rätteligen ha förkastats. Vid ett förkastande av Lindome Flyttningsbyrås anbud hade det saknats kvalificerade anbud i upphandlingen varvid man hade haft att göra om upphandlingen alternativt hade enbart Movares anbud återstått. Även för denna grund är således skaderekvisitet i LOU uppfyllt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 20 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att den lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Förvaltningsrätten har för det fall det finns skäl för ingripande enligt LOU att välja mellan att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas, oavsett hur leverantörens yrkande har utformats (jfr RÅ 2005 ref. 47 samt HFD 2012 ref. 2). En förutsättning för att endast den mindre ingripande åtgärden rättelse ska kunna väljas är att de fel som förekommit inte har påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede (jfr Kammarrätten i Stockholms beslut den 13 september 2013 i mål nr 4385-13). Förvaltningsrätten prövar därför först de brister som åberopats som hänför sig till det konkurrensuppsökande skedet i upphandlingen.

Utdrag ur upphandlingsdokument

I upphandlingsdokumentet avsnitt 1.4.9 "Referenser" anges bl.a. följande.

"Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av tidigare uppdrag av liknande art/omfattning.

[..]

Kronofogden förbehåller sig rätten att själv inhämta referenser utöver de i anbudet angivna referensuppdragen. Kronofogdens egna referenser av anbudsgivaren jämföras med de referenser som anbudsgivaren själv kommit in med i anbudet.

För att anbudsgivaren ska anses ha det yrkeskunnande som krävs ska varje referent ge minst poängen 3 per nedanstående fråga:

Referenterna kommer att få betygssätta följande:

1. Har leverantören utfört flyttuppdrag i enlighet med ställda krav?
2. Har leverantören, under avtalstiden, haft bra samarbetsförmåga och en relevant organisation för uppdraget?
3. Har leverantörens fakturering varit korrekt vad gäller utfört uppdrag, debiterade timmar m.m.
4. Har leverantören hanterat reklamationer på ett tillfredsställande sätt?
5. Har leverantören utfört flyttuppdraget på avtalad tid?
6. Är ni nöjda med leverantören?

[..]

Kronofogden förbehåller sig rätten att beakta sin egen erfarenhet av anbudsgivaren d v s. Kronofogdens egen personal kan komma att användas som referent och lämna sin poäng förutom de två referenser som anbudsgivaren anmält."

Strider Kronofogdemyndighetens användning av interna referenser mot de grundläggande principerna i LOU?

Vad parterna anför

Movare anför bl.a. följande. I de administrativa föreskrifterna under avsnitt 1.4.9 anges bl.a. att ”Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av tidigare uppdrag av liknande art/omfattning” och att detta ska styrkas genom redovisning av minst två referensuppdrag av liknande art/omfattning. Vidare framgår det under samma avsnitt att varje referent ska, i ett antal kategorier, betygssätta leverantörens utförande av referensuppdraget. Under samma avsnitt anges också att ”Kronofogden förbehåller sig rätten att själv inhämta referenser utöver de i anbudet angivna referensuppdragen. Kronofogdens egna referenser av anbudsgivaren jämföras med de referenser som anbudsgivaren själva inkommit med i anbudet”.

Genom utformningen av ställda frågor, som ”Är ni nöjda med leverantören?” har Kronofogdemyndigheten, via de interna referenserna, givit sig själva möjlighet till en godtycklig bedömning samt i princip en fri prövningsrätt. Med hänsyn till att de interna referenserna påverkar både kvalificeringen och utvärderingen i upphandlingen har myndigheten haft fri prövningsrätt att välja leverantör och kringgå bestämmelserna i 13 kap. 3 § 5 LOU. Det följer av etablerad praxis att en upphandlande myndighets användande av interna referenser måste ske på ett objektivt sätt. Om upphandlande myndighet utan restriktioner fick använda sig av interna referenser så skulle det öppna upp för möjligheter till missbruk och godtycke. I förevarande fall har referensfrågan formulerats såsom att referenspersonens helt subjektiva uppfattning efterfrågas. Eftersom det rör sig om referenspersonens subjektiva uppfattning om anbudsgivaren går den inte att kontrollera. Det är inte heller möjligt att leda i bevis att referentens omdöme är fel, vad en person ”tycker” om något kan inte motbevisas.

Kronofogdemyndigheten anför bl.a. följande. I upphandlingsdokumentet har öppet redovisats vilka frågor som kunde komma att ställas till referenspersonerna och vilka poäng som referenten skulle ge för att anbudsgivaren skulle anses ha det yrkeskunnande som krävs. Frågorna är kopplade till krav som ställts i upphandlingen och är relevanta för att kunna bedöma om anbudsgivaren har det yrkeskunnande som krävs. Kraven tar sikte på anbudsgivarens kapacitet när det gäller leverans av det som myndigheten efterfrågar. Kraven har därför en koppling till ändamålet med upphandlingen och kan därför anses vara proportionerliga. Kraven på referenser redovisas vidare öppet och är tydliga.

Den sista referensfrågan syftar till att ge referenspersonen möjlighet att återge ett totalintryck av anbudsgivarens kvalitet. Frågan är direkt kopplad till anbudsgivarens yrkesmässiga kapacitet. Det är myndighetens bestämda uppfattning att frågan i högsta grad är relevant för att bedöma kravet och är inte ämnad att öppna för en godtycklig bedömning. Motsvarande fråga används vid flera av myndighetens upphandlingar. Förvaltningsrätten har tidigare i dom den 5 februari 2019 (mål nr 29246-18) bedömt att myndigheten haft rätt att använda sig av bl.a. den aktuella frågan i samband med referenstagning.

Referensfrågorna har inte utformats i syfte att kringgå bestämmelserna i 13 kap. 3 § LOU. Avsikten med frågorna har uteslutande handlat om att låta referenterna verifiera anbudsgivarens erfarenhet av uppdrag av liknande omfattning. Det är helt naturligt att den som ska ingå avtal har möjlighet att beakta sin egen erfarenhet av anbudsgivaren. Myndighetens egen referens jämförs med de referenser som anbudsgivaren själv inkommit med. Myndigheten får inte ompröva referenssvaren eller göra en egen bedömning av anbudsgivaren som står i strid med referensens bedömning.

Förvaltningsrättens bedömning

Movare har anfört att myndigheten inte har hanterat referenstagningen på ett sätt som är förenligt med grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU, då särskilt likabehandlings- och transparensprinciperna. Genom utformningen av frågorna i referenstagningen anser bolaget att myndigheten genom de interna referenserna skaffat sig en i princip fri prövningsrätt.

Att en upphandlande myndighet har rätt att begära referensuppdrag för att utreda en leverantörs tekniska kapacitet följer av 15 kap. 11 § LOU. Förutsatt att de det sker på ett objektivt sätt och de grundläggande EU-rättsliga principerna inte träds för när, finns det inte heller något hinder mot att använda interna referenser (jfr bl.a. Kammarrätten i Stockholms dom den 8 mars 2018 mål nr 9-18). Med detta sagt gör förvaltningsrätten följande bedömning. Utformningen av fråga 6, ”Är ni nöjda med leverantören?”, får anses innehålla ett stort mått av subjektivitet. Är en referent inte nöjd med hur leverantören har genomfört ett uppdrag, och därmed inte ger betyg godkänt, diskvalificeras anbudsgivaren i upphandlingen. Nöjd är ett subjektivt omdöme och inte en uppgift som kan motbevisas. Förvaltningsrätten kan inte se hur frågan har en direkt koppling till krav i upphandlingen och relevant för bedömningen av yrkeskunnandet, vilket Kronofogdemyndigheten har anfört. Redan på denna grund måste underlaget anses brista i transparens. Genom att tillåta interna referenser att lämna ett så subjektivt omdöme har Kronofogdemyndigheten i princip skaffat sig fri rätt att välja vilken leverantör som tilldelas kontrakt. Det innebär att alla anbudsgivare inte har fått lika förutsättningar, vilket är i strid med likabehandlingsprincipen.

Förvaltningsrätten finner att upphandlingsdokumentet innehåller brister både vad avser transparens och likabehandling. Movare har eller har riskerat att lida skada på grund av dessa brister. Redan på denna grund föreligger

skäl att bifalla ansökan. Förvaltningsrätten finner dock skäl att gå vidare och även pröva vad bolaget har anfört om Kronofogdemyndigheten har handlat i strid med LOU då man underlåtit att fastställa den största kvantitet av tjänster som ramavtalet kommer att avse.

Har Kronofogdemyndigheten haft en skyldighet att uppge den totala kvantitet som ramavtalet kommer att avse?

Vad parterna anför

Movare anför bl.a. följande. Vägledning för ramavtals ingående återfinns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG, bl.a. i direktivets artikel 33 om ramavtal. Av artikel 33 framgår att "[e]tt ramavtal avser ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattade kvantiteter". Ett ramavtal ska "i tillämpliga fall" inkludera en angivelse av kvantiteter av tjänster som ramavtalet avser. Den i målet aktuella upphandlingen saknar en angivelse om vilken uppskattad kvantitet av tjänster som ramavtalet avser. Vad uttrycket "tillämpligt fall" avser och hur det ska tolkas framgår inte av vare sig LOU, direktivtext eller förarbeten. Frågan om när kvantiteter ska anges samt om de angivna kvantiteterna ska utgöra icke-bindande eller bindande övre beloppsgränser har besvarats i EU-domstolens dom av den 19 december 2018, Antitrust och Coopservice, C-216/17, EU:C:2018:1034. Av skälen för avgörandet följer att varje ramavtal måste fastställa den största totala avropsvolymen som är tillåten under ramavtalet. En ny upphandling måste genomföras när den fastställda avropsvolymen har uppnåtts. En upphandling som underlåter att ange maximal avropsvolym uppfyller inte kravet på transparens.

Kronofogdemyndigheten anför bl.a. följande. Av EU-domstolens dom Antitrust och Coopservice, EU:C:2018:1034, går inte att dra slutsatsen att varje ramavtal måste innehålla en fastställd avropsvolym. Domen måste läsas mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet. Det innebär också att de skäl som förs fram måste läsas i ljuset av de frågor som domstolen hade att pröva. EU-domstolen drar en parallell mellan de efterföljande ramavtalen och vad som gäller vid ingående av kontrakt. Vid ett kontrakt måste den totala kvantiteten preciseras. Detta ska enligt EU-domstolen även gälla när en annan upphandlande myndighet som inte ursprungligen var part i ramavtalet ges tillgång till nämnda avtal. När det gäller skyldigheten att ange kvantiteten av tjänsterna måste särskilt påpekas att det av domslutet följer att den skyldigheten avser den kvantitet som kan komma att bli aktuell för de myndigheter som senare ansluter sig till ramavtalet. Domstolen återkommer vid flera tillfällen till resonemanget kring vad den upphandlande myndigheten som från början var part i avtalet ska beakta med avseende på efterföljande kontrakt. Den aktuella upphandlingen har gjorts för att täcka myndighetens egna behov. Det finns inte möjlighet för någon annan upphandlande myndighet att ansluta sig till ramavtalet. Förutsättningarna skiljer sig därför från dem i EU-domstolens avgörande.

För att anbudsgivarna ska kunna bilda sig en uppfattning om ramavtalets omfattning har historiska volymer angetts i upphandlingsdokumentet. Det har även angetts den totala kostnaden för de uppdrag som motsvarar den aktuella upphandlingen. Vidare har angetts att volymerna kan variera mellan olika år beroende på antal inkomna ansökningar. Alla ansökningar om avhysning medför inte heller uppdrag till anbudsgivaren. Inga volymer garanteras för den kommande avtalsperioden omfattning. Myndigheten har använt sig av ovanstående underlag för beräkning av det uppskattade värdet av upphandlingen. Utifrån detta har en uppskattning skett av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets hela löptid. Myndigheten uppfyller

därmed kraven på beräkning av tröskelvärden i 5 kap. LOU. De tjänster som upphandlats utgör ett led i myndighetsutövning. Myndigheten kan inte påverka det antal ansökningar som kommer in utan är helt beroende av omständigheter som ligger utanför myndighetens kontroll. Det är således mycket svårt för myndigheten att göra en bedömning av framtida behov av tjänster. Vidare måste påpekas att ersättningsnivån vid ett avrop är beroende av körsträcka, tidsåtgång och mängden egendom som flyttas till förvaring eller förstöring. Alla dessa delar är beroende av det enskilda uppdragets karaktär. Med anledning av den osäkerhet som råder om behovet av tjänsterna reglerar avtalet att myndigheten i största möjliga mån ska se till att göra beställningar i god tid i syfte att underlätta för leverantören att planera sitt arbete. Vidare ges leverantören möjlighet att avstå från uppdrag som beställs med kort varsel. Ramavtalet innehåller tydliga villkor som gäller vid avrop. Den ersättning som utgår specificeras noggrant. Det kan därför inte råda någon oklarhet i vad som gäller för leverantören vid ett avrop. Sammantaget innehåller upphandlingsdokumentet tillräcklig information för att en leverantör ska kunna lämna ett anbud som är affärsmässigt motiverat.

Förvaltningsrättens bedömning

Med ett ramavtal avses enligt 1 kap. 20 § LOU ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren i kontrakt som senare ska tilldelas under en given tidsperiod. Av 5 kap. 14 § LOU framgår att värdet av ett ramavtal eller ett dynamiskt inköpssystem ska uppskattas till det högsta sammanlagda värdet av samtliga kontrakt som planeras inom ramen för ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet under löptiden.

Den nationella lagstiftningen ställer inte uttryckligen krav på att det i ett ramavtal ska framgå en total kvantitet som därpå kommande kontrakt kan

komma att avse. Av förarbetena till LOU framgår att volymuppskattningar främst är en avtalsrättslig fråga (se prop. 2015/16:195 s. 482). Movare har anfört att avsaknaden av en angiven kvantitet innebär att upphandlingen brister i transparens. Förvaltningsrätten konstaterar att även om det som i förevarande fall saknas uttrycklig reglering i den nationella lagstiftningen så kan en upphandling strida mot de grundläggande principerna (jfr 4 kap. 1 § LOU). Det är ostridigt i målet att Kronofogdemyndigheten inte har fastställt den största kvantitet av tjänster som kan komma att bli föremål för efterföljande kontrakt. Frågan är således om den omständigheten innebär att de grundläggande principerna har trätts för när.

I den dom från EU-domstolen som Movare har åberopat (Antitrust och Coopservice, EU:C:2018:1034) kan inledningsvis noteras att domstolen tolkade bestämmelser i nu upphävda Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EU av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster. Vad som uttalas i domen är dock fortsatt av intresse eftersom det inte förekommer några materiella ändringar mot det nya upphandlingsdirektivet i aktuella delar.

Twisten vid EU-domstolen avsåg i korthet följande. Den lokala hälsomyndigheten vid Gardasjön i Italien hade upphandlat ett kontrakt om renhållning med en tillfällig företagssammanslutning. Kontraktet avsåg en period om nio år. Enligt en utvidgningsklausul kunde en eller flera angivna myndigheter skicka en förfrågan till leverantören om att utvidga kontraktet på samma villkor. Den lokala hälsomyndigheten i Valcamonica i Italien beslutade att ansluta sig till kontraktet utan att genomföra en offentlig upphandling. Det företag som fram tills dess hade ansvarat för myndighetens städning väckte talan i italiensk förvaltningsdomstol. Omständigheterna skiljer sig alltså på flera sätt åt från nu förevarande fall. Utöver att kontraktet ingicks för en period på nio år, så kunde kontraktet på

samma villkor utvidgas till att gälla parter som inte undertecknat det ursprungliga avtalet.

Liksom Kronofogdemyndigheten har påpekat har EU-domstolen haft att svara på tolkningsfrågor utifrån särskilt angivna omständigheter och förutsättningar. Förvaltningsrätten instämmer också att en angivelse av den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell är särskilt viktigt då ett ramavtal kan utvidgas till annan part än den som undertecknat avtalet. EU-domstolen påpekar t.ex. att om en sådan angivelse inte var obligatorisk redan från början så skulle ingående av ramavtalet kunna användas för att nå en artificiell uppdelning av ett kontrakt och därmed ligga kvar under tröskelvärden (jfr p. 66). Det blir också betydligt svårare för en anbudsgivare att kunna förutse den potentiella vidden av det antal kontrakt som ramavtalet kan generera, vilket kan påverka möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud.

Med detta som bakgrund anser förvaltningsrätten att EU-domstolens dom får tolkas så att upphandlande myndighet har att precisera den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på efterföljande kontrakt. Även om det finns specifika förutsättningar får domstolens uttalanden i denna del anses så generella att de omfattar även ramavtal där upphandlande part endast kan handla för egen räkning. Enligt EU-domstolen följer det av flera bestämmelser i direktiv 2004/18 att det i ramavtalet från början ska fastställas den största kvantiteten varor eller tjänster som kommer att kunna bli föremål för efterföljande kontrakt (p. 60). EU-domstolen uttalar bl.a. följande. Om ett ramavtal sluts med en enda ekonomisk aktör, ska kontrakt som bygger på detta avtal tilldelas i enlighet med villkoren i ramavtalet (se motsvarande lydelse i 7 kap. 4 § första stycket LOU). Härav följer enligt EU-domstolen att den upphandlande myndigheten som från början är part i ramavtalet endast kan handla för egen räkning och på andra i ramavtalet specifikt angivna potentiella

upphandlande myndigheter vägnar, inom gränsen för en viss kvantitet och när denna gräns har nåtts har nämnda avtal inte längre någon verkan (p. 61). Öppenhetsprincipen och principen om likabehandling av de ekonomiska aktörer som berörs av ingåendet av ramavtalet skulle åsidosättas om den upphandlande myndigheten som från början var part i avtalet inte angav den totala kvantitet som avtalet avsåg (p. 64).

Förvaltningsrätten ifrågasätter inte att vad Kronofogdemyndigheten har anfört om svårigheterna med att förutse volymer, särskilt med beaktande av att det är fråga om myndighetsutövning och att uppdragen därmed är beroende av utomstående faktorer. Denna omständighet förändrar emellertid inte förvaltningsrättens bedömning om att en total kvantitet ska preciseras. EU-domstolen anger särskilt att om den totala kvantiteten av tjänster som de ordinarie behoven motsvarar är känd, så bör det inte vara svårt att ange den i ramavtalet eller t.ex. förfrågningsunderlaget (p. 68).

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Kronofogdemyndigheten har haft att ange den totala kvantitet som kan komma att bli aktuell med avseende på ramavtalet efterföljande kontrakt. Eftersom ramavtalet i förevarande fall inte innehåller en sådan angivelse får det anses brista mot de grundläggande principerna om likabehandling och icke-diskriminering samt transparens. Frågan är då om Movare har eller har riskerat att lida skada på grund av dessa brister. Bolaget har anfört att det i varje fall riskerat att lida skada och har motiverat detta med att Kronofogdemyndigheten haft obegränsad rätt att handla tjänster genom ramavtalet. Hade en total volym preciserats så hade en ny upphandling fått göras när angiven kvantitet uppnåtts, en upphandling bolaget hade kunnat lämna anbud i. Domstolen finner att bolaget i vart fall riskerat att lida skada, och beaktar härvid skaderekvisitet som i det konkurrensuppsökande skedet är förhållandevis

lågt. Det föreligger därför även på denna grund skäl att bifalla överklagandet.

Sammanfattningsvis

Förvaltningsrätten har gjort bedömningen att det föreligger brister i Kronofogdemyndighetens upphandling, både vad avser likabehandling och icke-diskriminering samt transparens. Bristerna hänför sig till det konkurrensuppsökande skedet av upphandlingen och denna ska därför göras om. Vid denna utgång finns inte skäl att gå vidare och pröva vad bolaget har anfört om att det vinnande anbudet rätteligen borde ha förkastats.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Peter Lif
Chefsrådman

Förvaltningsrättsfiskalen Isabella Bjurling Willis har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.